

Система оцінювання екзаменаційної роботи з української мови

Частина 1

За правильне виконання завдань 1-7, 9-15, 17-25 екзаменованій отримує по 1 балу. За неправильну відповідь або її відсутність виставляється 0 балів.

За виконання завдання 16 може бути виставлено від 0 до 2 балів. Правильною вважається відповідь, у якій є всі цифри з еталона і відсутні інші цифри. 1 бал ставиться, якщо: одна з цифр, вказаних у відповіді, не відповідає еталону; відсутня одна з цифр, вказаних в еталоні відповіді. У всіх інших випадках виставляється 0 балів.

За виконання завдання 8 може бути виставлено від 0 до 5 балів.

За виконання завдання 26 може бути виставлено від 0 до 4 балів. Правильною вважається відповідь, у якій є всі цифри з еталона і відсутні інші цифри. За кожен правильно вказану цифру, що відповідає номеру зі списку, випускник отримує по 1 балу.

№ завдання	Відповідь
1	24
2	тому
3	1
4	видання
5	замерз
6	мою
7	любове
8	46957
9	34
10	25
11	13
12	24
13	недочує
14	унизвгору
15	23
16	45
17	12
18	1234
19	123
20	1234
21	35
22	21
23	13
24	сталавпригоді
25	34
26	3286

Частина 2

Інформація про текст

Приблизне коло проблем	Авторська позиція
Проблеми: 1. Проблема ставлення батьків до навчання дитини. 2. Проблема захоплення у дитячому віці (Чи потрібно зосереджувати увагу на якомусь одному захопленні?)	1. Потрібно уважно придивлятися до здібностей і нахилів дитини, так як у майбутньому це може зіграти вирішальну роль у виборі професії. 2. Кожен шукає себе у цьому житті, захоплюючись різними справами. Але потрібно завжди справу доводити до кінця, роботи щось неквапливо, вдумливо.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗАВДАННЯ З РОЗГОРНУТОЮ ВІДПОВІДдю

№	Критерії оцінювання відповіді на завдання 27	Бали
I	Зміст твору	
K1	Формулювання проблем вихідного тексту	
	Одна з проблем вихідного тексту (в тій чи іншій формі у будь-якій із частин твору) сформульована правильно. Фактичні помилки, пов'язані з розумінням і формулюванням проблеми, відсутні	1
	Проблема вихідного тексту не сформульована або сформульована неправильно. * Якщо випускник не сформулював або сформулював неправильно (в тій чи іншій формі у будь-якій із частин твору) одну з проблем вихідного тексту, то така робота за критеріями K1-K4 оцінюється 0 балів	0
K2	Коментар до сформульованої проблеми вихідного тексту	
	Сформульована випускником проблема прокоментована з опорою на вихідний текст. Наведено не менше 2 прикладів-ілюстрацій з прочитаного тексту, важливих для розуміння сформульованої проблеми. Дано пояснення до кожного прикладу-ілюстрації. Вказано і проаналізовано смисловий зв'язок між прикладами-ілюстраціями. Фактичні помилки, пов'язані з розумінням сформульованої проблеми вихідного тексту, в коментарі відсутні	6
	Сформульована проблема прокоментована з опорою на вихідний текст. Наведено не менше 2 прикладів-ілюстрацій з прочитаного тексту, важливих для розуміння сформульованої проблеми. Дано пояснення до одного з прикладів-ілюстрацій. Вказано і проаналізовано смисловий зв'язок між прикладами-ілюстраціями. Фактичні помилки, пов'язані з розумінням сформульованої проблеми вихідного тексту, в коментарі відсутні. АБО Сформульована проблема прокоментована з опорою на вихідний текст. Наведено не менше 2 прикладів-ілюстрацій з прочитаного тексту, важливих для розуміння сформульованої проблеми. Дано	5

	пояснення до кожного прикладу-ілюстрації. Проаналізовано, але не вказано (або вказано неправильно) смисловий зв'язок між прикладами-ілюстраціями. Фактичні помилки, пов'язані з розумінням сформульованої проблеми вихідного тексту, в коментарі відсутні	
	Сформульована проблема прокоментована з опорою на вихідний текст. Наведено не менше 2 прикладів-ілюстрацій з прочитаного тексту, важливих для розуміння сформульованої проблеми. Дано пояснення до кожного прикладу-ілюстрації. Вказано, але не проаналізовано смисловий зв'язок між прикладами-ілюстраціями. Фактичні помилки, пов'язані з розумінням сформульованої проблеми вихідного тексту, в коментарі відсутні. АБО Сформульована проблема прокоментована з опорою на вихідний текст. Наведено не менше 2 прикладів-ілюстрацій з прочитаного тексту, важливих для розуміння сформульованої проблеми. Дано пояснення до кожного прикладу-ілюстрації. Смисловий зв'язок між прикладами-ілюстраціями не вказано і не проаналізовано. Фактичні помилки, пов'язані з розумінням сформульованої проблеми вихідного тексту, в коментарі відсутні. АБО Сформульована проблема прокоментована з опорою на вихідний текст. Наведено не менше 2 прикладів-ілюстрацій з прочитаного тексту, важливих для розуміння сформульованої проблеми. Пояснення до прикладів-ілюстрацій відсутні. Вказано і проаналізовано смисловий зв'язок між прикладами-ілюстраціями. Фактичні помилки, пов'язані з розумінням сформульованої проблеми вихідного тексту, в коментарі відсутні. АБО Сформульована проблема прокоментована з опорою на вихідний текст. Наведено не менше 2 прикладів-ілюстрацій з прочитаного тексту, важливих для розуміння проблеми. Дано пояснення до одного з прикладів-ілюстрацій. Проаналізовано, але не вказано (або вказано неправильно) смисловий зв'язок між прикладами-ілюстраціями. Фактичні помилки, пов'язані з розумінням проблеми вихідного тексту, в коментарі відсутні	4
	Сформульована проблема прокоментована з опорою на вихідний текст. Наведено не менше 2 прикладів-ілюстрацій з прочитаного тексту, важливих для розуміння сформульованої проблеми. Дано пояснення до одного прикладу-ілюстрації. Вказано, але не проаналізовано смисловий зв'язок між прикладами-ілюстраціями.	3

Фактичні помилки, пов'язані з розумінням сформульованої проблеми вихідного тексту, в коментарі відсутні. АБО Сформульована проблема прокоментована з опорою на вихідний текст. Наведено не менше 2 прикладів-ілюстрацій з прочитаного тексту, важливих для розуміння сформульованої проблеми. Дано пояснення до одного з прикладів-ілюстрацій. Смисловий зв'язок між прикладами-ілюстраціями не вказаний і не проаналізований. Фактичні помилки, пов'язані з розумінням сформульованої проблеми вихідного тексту, в коментарі відсутні. АБО Сформульована проблема прокоментована з опорою на вихідний текст. Наведено не менше 2 прикладів-ілюстрацій з прочитаного тексту, важливих для розуміння сформульованої проблеми. Пояснення до прикладів-ілюстрацій відсутні. Проаналізовано, але не вказано (або вказано неправильно) смисловий зв'язок між прикладами-ілюстраціями. Фактичні помилки, пов'язані з розумінням сформульованої проблеми вихідного тексту, в коментарі відсутні	
Сформульована проблема прокоментована з опорою на вихідний текст. Наведено не менше 2 прикладів-ілюстрацій з прочитаного тексту, важливих для розуміння сформульованої проблеми. Пояснення до прикладів-ілюстрацій відсутні. Вказаний, але не проаналізований смисловий зв'язок між прикладами-ілюстраціями. Фактичні помилки, пов'язані з розумінням сформульованої проблеми вихідного тексту, в коментарі відсутні. АБО Сформульована проблема прокоментована з опорою на вихідний текст. Наведено не менше 2 прикладів-ілюстрацій з прочитаного тексту, важливих для розуміння сформульованої проблеми. Пояснення до прикладів-ілюстрацій відсутні. Смисловий зв'язок між прикладами-ілюстраціями не вказаний і не проаналізований. Фактичні помилки, пов'язані з розумінням сформульованої проблеми вихідного тексту, в коментарі відсутні. АБО Сформульована проблема прокоментована з опорою на вихідний текст. Наведено 1 приклад-ілюстрацію з прочитаного тексту, важливий для розуміння сформульованої проблеми. Дано пояснення до прикладу-ілюстрації. Смисловий зв'язок між прикладами-ілюстраціями не вказаний і не проаналізований. Фактичні помилки, пов'язані з розумінням сформульованої проблеми вихідного тексту, в коментарі відсутні	2

	Сформульована проблема прокоментована з опорою на вихідний текст. Наведено 1 приклад-ілюстрацію з прочитаного тексту, важливий для розуміння сформульованої проблеми. Пояснень до прикладу-ілюстрації немає. Смисловий зв'язок між прикладами-ілюстраціями не вказаний і не проаналізований. Фактичні помилки, пов'язані з розумінням сформульованої проблеми вихідного тексту, в коментарі відсутні	1
	Проблема прокоментована без опори на вихідний текст. АБО Приклади-ілюстрації з прочитаного тексту, важливі для розуміння сформульованої проблеми, не наведено. АБО У коментарі допущені фактичні помилки (одна і більше), пов'язані з розумінням вихідного тексту. АБО Прокоментована інша, не сформульована проблема. АБО Замість коментаря дано простий переказ тексту. АБО Замість коментаря цитується великий фрагмент вихідного тексту	0
К3	Відображення позиції автора вихідного тексту	
	Позиція автора (оповідача) за прокоментованою проблемою вихідного тексту сформульована правильно. Фактичні помилки, пов'язані з розумінням позиції автора вихідного тексту, відсутні	1
	Позиція автора вихідного тексту сформульована неправильно. АБО Позиція автора вихідного тексту не сформульована	0
К4	Ставлення до позиції автора з проблеми вихідного тексту	
	Ставлення (згода або незгода з автором тексту) до позиції автора вихідного тексту сформульовано і обґрунтовано	1
	Ставлення (згода або незгода з автором тексту) до позиції автора вихідного тексту не сформульовано і не обґрунтовано. АБО Формулювання та обґрунтування ставлення (згода або незгода з автором тексту) до позиції автора вихідного тексту не відповідають сформульованій проблемі. АБО Думка заявлена лише формально (наприклад, «Я погоджуюсь / не погоджуюсь з автором»)	0
II	Мовленнєве оформлення твору	
К5	Смислова цілісність, мовленнєвий зв'язок і послідовність викладу	
	Робота характеризується смисловою цілісністю, зв'язним мовленням і послідовністю викладу. У роботі немає порушень абзацного членування тексту. Логічні помилки відсутні	2
	Робота характеризується смисловою цілісністю, зв'язністю і послідовністю викладу. У роботі немає порушень абзацного членування тексту.	1

	Допущена 1 логічна помилка. АБО Робота характеризується смисловою цілісністю, зв'язністю і послідовністю викладу. Є 1 порушення абзацного членування тексту. Логічні помилки відсутні. АБО Робота характеризується смисловою цілісністю, зв'язністю і послідовністю викладу. Є 1 порушення абзацного членування тексту. Допущена 1 логічна помилка	
	У роботі є комунікативний задум. Порушень абзацного членування немає. Допущено 2 і більше логічних помилок. АБО У роботі є комунікативний задум. Є 2 і більше випадків порушення абзацного членування тексту. Логічні помилки відсутні. АБО У роботі є комунікативний задум. Є 2 і більше випадків порушення абзацного членування тексту. Допущено 2 і більше логічних помилок	0
К6	Точність і виразність мовлення	
	Робота характеризується точністю вираження думки, різноманітністю граматичної будови мовлення. * Найвищий бал за даним критерієм випускник отримує тільки у тому випадку, якщо найвищий бал отримано за критерієм К10	2
	Робота характеризується точністю вираження думки, але простежується одноманітність граматичної будови мовлення. АБО Робота характеризується різноманітністю граматичної будови мовлення, але є порушення точності вираження думки	1
	Робота характеризується бідністю словника і одноманітністю граматичної будови мови	0
III	Грамотність	
К7	Орфографічні норми	
	Орфографічні помилки відсутні (або допущена одна негруба помилка)	3
	Допущено 1-2 помилки	2
	Допущено 3-4 помилки	1
	Допущено 5 і більше помилок	0
К8	Пунктуаційні норми	
	Пунктуаційні помилки відсутні (або допущена одна негруба помилка)	3
	Допущено 1-3 помилки	2
	Допущено 3-5 помилок	1
	Допущено 6 і більше помилок	0
К9	Граматичні норми	
	граматичні помилки відсутні	2
	1 – 2 помилки	1
	більше 2 помилок	0

K10	Мовленнєві норми	
	Допущено не більше 1 мовленнєвої помилки	2
	Допущено 2-3 помилки	1
	Допущено 4 і більше помилок	0
K11	Етичні норми	
	етичні помилки в роботі відсутні	1
	допущені етичні помилки (1 і більше)	0
K12	Фактологічна точність у фоновому матеріалі	
	фактичні помилки у фоновому матеріалі відсутні	1
	допущені фактичні помилки (1 і більше) у фоновому матеріалі	0
	Максимальна кількість балів за всю письмову роботу (K1 - K12)	25

При оцінюванні грамотності (K7–K10) необхідно враховувати обсяг твору. Вказані у таблиці нормативи оцінювання розроблені для твору обсягом в 150 – 300 слів.

Якщо в творі менше 70 слів, то така робота не зараховується (оцінюється нулем балів), завдання вважається невиконаним.

При оцінюванні твору обсягом від 70 до 150 слів кількість допустимих помилок чотирьох видів (K7 – K10) зменшується. 2 бали за цими критеріями ставиться у наступних випадках:

K7 – орфографічні помилки відсутні (або допущено 1 негрубу помилку);

K8 – пунктуаційні помилки відсутні (або 1 негруба помилка).

1 бал за цими критеріями ставиться у наступних випадках:

K7 – допущено не більше 2 помилок;

K8 – допущено одну - три помилки;

K9 – граматичні помилки відсутні;

K10 – допущено не більше 1 мовленнєвої помилки.

Найвищий бал за критеріями K7–K12 за роботу обсягом від 70 до 150 слів не ставиться.

Якщо твір – це переказ вихідного тексту або повністю переписаний вихідний текст без жодного коментаря, то робота за всіма аспектами перевірки (K1-K12) оцінюється нулем балів.